

МОТИВАЦІЙНІ ТА МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ВИКЛАДАННЯ ЕЛЕКТИВНОГО КУРСУ «АНГЛІЙСЬКА МОВА ДЛЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У МЕДИЦИНІ»

Т. Г. Піжук, В. З. Височан

*Івано-Франківський національний медичний університет;
кафедра мовознавства; 76018, м. Івано-Франківськ, вул. Галицька, 2;
e-mail: ifntu@ifntu.edu.ua*

У статті висвітлено актуальність, основні завдання та різноманітні мотиваційні прийоми і методи викладання елективного курсу «Англійська мова для наукових досліджень у медицині», який є важливою освітньою складовою для інтеграції студентів-медиків у міжнародний науковий простір та для їх майбутньої професійної діяльності загалом.

***Ключові слова:** мотиваційний фактор, види мовної комунікації, автентичні джерела інформації, ігровий тренінг, метод проектів.*

Науково-дослідницька робота, яка передбачає вивчення наукових проблем, участь у міжнародних семінарах та конференціях, узагальнення результатів досліджень у статтях, дисертаціях, монографіях, тощо, є невід'ємною частиною професійної діяльності випускника вищого медичного навчального закладу. Саме з цією метою викладачами кафедри мовознавства ІФНМУ був розроблений елективний курс «Англійська мова для наукових досліджень у медицині» відповідно до загальноєвропейських рекомендацій з вивчення іноземних мов (Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment) рівня С1.

Основними завдання курсу «Англійська мова для наукових досліджень у медицині» передбачається:

- ознайомити студентів з основними положеннями та тактикою проведення міжнародних досліджень англійською мовою;
- вести дискусію англійською мовою, застосовувати різні методи аналізу інформаційних джерел та використовувати їх у науковій праці коректно;
- формувати вміння правильно висловлювати свою думку у письмовій формі, дотримуючись стилістичних та лексичних особливостей англійської мови для наукових досліджень;
- здійснювати пошук необхідної інформації в Інтернеті, реферувати та анотувати статті, складати резюме англійською мовою;
- укладати та готувати англійською мовою різні види публікацій, презентацій, виступів, проектів.

Найвагомішим мотиваційним фактором до вивчення цієї дисципліни є ефективне застосування набутих знань та навичок студентами в їх подальшій науково-дослідній та пошуковій діяльності. Мотивація включає дві важливі складові: пізнавальну та емоційну [6].

Пізнавальний мотиваційний елемент полягає у суттєвому вдосконаленні всіх основних видів мовної комунікації: читання (швидке – з метою ознайомлення з матеріалом загалом та вибіркоче – збір інформації з метою її подальшого застосування [1]), письма (оволодіння основними положеннями та культурою наукового стилю; вміння правильно подати свою думку у письмовій формі, опанування стилістичних особливостей англійської мови для наукових досліджень; засвоєння лексичних одиниць та їх синонімів, необхідних для написання наукових статей, звітів, оглядів англійською мовою; уміння розрізнати типи наукових публікацій за їх призначенням); аудіювання (здатність належним чином сприймати фахове діалогічне та монологічне мовлення автентичних носіїв мови на слух, з подальшим відповідним реагуванням) та мовлення (опрацьовувати автентичні джерела інформації: статті, документи, листи, тексти публіцистичного і науково-популярного характеру з метою отримання та інтерпретування фахової інформації; вести діалогічне та монологічне мовлення використовуючи відповідні кліше та релевантні граматичні категорії активного та пасивного станів, відповідні часові форми дієслова). Адже, базові типи мовної комунікації в науковому стилі мають низку особливостей.

Емоційний мотиваційний елемент вивчення курсу передбачає задоволення, яке студенти отримують у процесі отримання нових знань, впевненість у своїх вміннях та подолання психологічного бар'єру, котрий часто виникає під час вдосконалення мовленнєвих навичок. Створення викладачами сприятливої позитивної атмосфери під час занять налаштовує студентів на продуктивну роботу в аудиторії та вдосконалення набутих умінь за її межами [2].

Кредитно-трансферна система організації навчального процесу сприяє систематичному вивченню курсу. Види навчальної діяльності студентів згідно з навчальним планом включають практичні аудиторні заняття та самостійну практичну роботу.

Вивчення курсу базується на автентичному навчально-методичному комплексі “English for Academic Research” Adrian Wallwork, який включає граматичний і лексичний посібники, а також на навчально-методичних матеріалах розроблених викладачами кафедри відповідно до специфіки галузі наукових досліджень у медицині.

Викладачі кафедри при підготовці та під час проведення практичних занять застосовують різноманіття методів активізації та інтенсифікації впровадження курсу:

- *метод занурення* – один з видів активного навчання: поринання в реальні проблемні ситуації або реальне середовище проживання (на-

приклад, занурення в мовне середовище з мінімальним використанням рідної мови, що сприяє розвитку усіх мовних навичок);

- *метод демонстрування* – викладачі показують, розповідають, як виконувати роботу і пропонують студентам повторити, відтворити ці дії (наприклад, при опануванні нових лексичних одиниць, де велика увага звертається на вимову та інтонацію);

- *метод мозкового штурму* – стимулювання творчих починань студентів та генерування ідей у процесі вивчення курсу [3] (наприклад, обговорення суперечливих медичних випадків і вміння навести докази в академічному стилі мовлення та письма);

- *метод мозкової атаки* – заснований на гіпотезі про існування серед великого числа ідей декількох корисних для вирішення конкретної проблеми, активно використовується нами для виявлення таких ідей, здатних вирішити дану проблему (наприклад, шляхи вирішення суперечливих медичних випадків і вміння аргументувати свою точку зору в академічному стилі мовлення та письма);

- *метод проблемних ситуацій* – являючи собою суперечливу єдність відомого і невідомого, допомагає формулювати проблему, яка вимагає відповіді на питання та сприяє розвитку клінічного мислення студентів (наприклад, що являють собою ці елементи, які їх природа, властивості, причини і т. д.), адже, поява будь-якого нового знання тягне за собою нові проблемні ситуації, відбувається безперервна дискусія щодо отриманих результатів досліджень;

- *метод проектної роботи* – дає можливість студентам показати отримані знання упродовж певного періоду вивчення теми та вміння використовувати їх на практиці, наприклад у вигляді розробленої проектної документації, створення презентації для виступу на конференції, електронного посібника, тощо). Розробка проекту вимагає високого рівня навчання, і виконуються такі завдання часто колективом. Проектні роботи ідеальні для різнорівневих груп, оскільки кожне завдання може бути виконане студентами, що мають різний рівень знань [4];

- *метод ігрового тренінгу* – в основі якого лежать інноваційні та організаційно-діяльні ігри, ділові або ситуаційні форми занять. Тому його можна вважати дієвим засобом формування і подальшого розвитку креативності мислення. У таких іграх відбувається перехід від односторонніх знань до багатосторонніх знань про об'єкт [5];

- *метод мультимедійного навчання* – це комплексна організаційна система, що об'єднує відео засоби, підручники, графіки, фотографії, анімацію, які в сукупності створюють активну потужну навчальну базу, котра відкриває студентам доступ до самоосвіти, нетрадиційного накопичення знань через ІКТ, розширює можливості для творчості, неординарного підходу у вирішенні медичних проблем, а також дає студентам можливість вибору індивідуального режиму роботи. Це не просто засо-

би навчання, але й якісно нові технології у підготовці конкурентоспроможних фахівців у цілому.

Самостійна робота студентів при вивченні курсу «Англійська мова для наукових досліджень у медицині» організовується як цілісна система з застосуванням різноманітних методів навчання та використанням ІКТ:

- використання освітніх сайтів;
- роботи з електронними виданнями;
- виконання індивідуальних завдань на основі використання ІКТ;
- поточна атестація за допомогою електронного тестування, як одна з форм організації контролю за самостійною роботою студентів, бо вона вноситься на підсумковий модульний контроль разом з навчальним матеріалом.

Слід також відзначити, що курс тісно інтегрується з діловою українською мовою, а також з усіма клінічними, гуманітарними, суспільними дисциплінами, що вивчаються у медичному університеті. Необхідною умовою оптимальної інтеграції між клінічними дисциплінами є потреба укладати та публікувати наукові праці, звіти, огляди, виступи, вести наукові дискусії з іноземними колегами на предмет спільних досліджень та міжнародних проектів.

Отже, як показує практика, вдосконалення навичок усного та писемного мовлення з іноземної мови для академічних цілей засобами різноманітних мотиваційних прийомів та методів викладання курсу «Англійська мова для наукових досліджень у медицині» є важливим для інтеграції студентів-медиків у міжнародний науковий простір та для їх майбутньої професійної діяльності загалом.

Література

1. Барабанова Г.В. Когнітивно-комунікативна модель навчання професійно орієнтованого читання іноземною мовою в немовному вузі / Г.В. Барабанова // Іноземні мови. – 2004. – №1. – С. 29-31.
2. Технології розвитку критичного мислення учнів / А. Кроуфорд, В. Саул, С. Метьюз та ін.. – К.: Плеяди, 2006.
3. Панфілова О.П. Мозкові штурми у колективному ухваленні рішень / О.П. Панфілова. – Спб.: Питер, 2005.
4. Проектування як складова частина сучасного виробництва й життєдіяльності людини // <http://disted.edu.vn.ua/courses/learn/4671>.
5. Philips B.D. Role-playing games in the English as a Foreign Language Classroom / B.D. Philips. – Taipei: Crane Publishing Ltd., 1994. – 729 p.
6. Gardner, R.C. Attitudes and Motivation in Second Language Learning / R.C. Gardner, W.E. Lambert. – Rowley, Mass, Newbury House, 2012.

*Стаття надійшла до редакційної колегії 21.12.2015
Рекомендовано до друку д.м.н., професором Генником С.М.,
д.м.н., професором Мізюком М.І.*

**MOTIVATING AND METHODIC WAYS OF TEACHING
THE COURSE “ENGLISH FOR ACADEMIC RESEARCH”****T. Pizhuk, V. Vysochan***Ivano-Frankivsk National Medical University; Linguistics Department;**76018, Ivano-Frankivsk, Galytska str., 2;**e-mail: ifnmu@ifnmu.edu.ua*

The article deals with rationale, major tasks and various motivating and methodic ways of teaching the course “English for Academic Research” at the medical university, which is an important educational part for students to integrate into international scientific society as well as for their future medical career in general.

Key words: *motivating factor, types of communication, authentic information source, game training, project method.*